

SAHEL

Sahelske države so med najrevnejšimi državami na svetu in imajo enega najbolj degradiranih okolij. Prav tako so ene izmed najranljivejših držav za pričakovane posledice podnebnih sprememb.

Države: Od zahoda proti vzhodu – deli severnega Senegala, južna Mavretanija, osrednji Mali, severni Burkina Faso, skrajni jug Alžirije, Niger, skrajni sever Nigerije, Kamerun in Srednjeafriška republika, osrednji Čad, osrednji in južni Sudan, skrajni sever Južnega Sudana, Eritreja in Etiopija.

Površina: 3.053.200 km²

Število prebivalcev: skoraj 135 milijonov (2014)

Podnebje: Sušno in vroče podnebje, za katerega so značilne ekstremne temperature z izmenjujočimi se obdobji padavin in intenzivne suše.

BDP: BDP sahelskih držav se giblje med 2,065 milijarde USD (Eritreja) in 440,8 milijarde USD (Nigerija) (oba podatka za leto 2021).

Gospodarstvo: Glavna gospodarska dejavnost je kmetijstvo, v katerem je zaposlenih približno 80–90 % delovno aktivnega prebivalstva.

POSLEDICE PODNEBNIH SPREMENB

- ▶ **Vročinski valovi** so zelo intenzivni glede na to, da je povprečna temperatura ozračja že tako visoka. Kar zadeva trajanje, pogostost in intenzivnost vročinskih valov, sta najbolj prizadeti območji vzhodni in osrednji del Sahela, medtem ko v zahodnem Sahelu ekstremne vročine blaži bližina Atlantskega oceana.
- ▶ Sahel postopoma postaja bolj vroč, pri čemer se na nekaterih območjih pojavlja **večja, vendar neenakomerna količina padavin**.
- ▶ Podnebne spremembe še pospešujejo **dezertifikacijo**, ki jo sicer večinoma povzroča človek.
- ▶ Večina ljudi v Sahelu se za preživetje zanaša na kmetijstvo, pašništvo ali ribolov, zato **podnebne spremembe močno vplivajo** na njihove možnosti preživetja. Znanstveniki na primer predvidevajo, da bi lahko v Maliju zaradi podnebnih sprememb sčasoma prišlo do 30–40-odstotnega zmanjšanja kmetijske zmogljivosti. Ob obali Senegala so se **staleži rib samo v letu 2017 zmanjšali za 80 odstotkov**.

Nigerijska ekofeministka Oladosu Adenike spodbuja vključevanje mladih v pripravo podnebnih ukrepov z izobraževanjem o podnebnih spremembah in ozaveščanjem o pomenu okoljskih pravic žensk. Njeno zgodbo si lahko ogledate [TUKAJ](#).

Urad ZN za usklajevanje humanitarnih aktivnosti in Mednarodna federacija Rdečega križa in Rdečega polmeseca sta pred vrhom o podnebnih spremembah COP27 v Egiptu objavila poročilo, v katerem navajata: »Obstajajo jasne meje, onkraj katerih ljudje, ki so izpostavljeni ekstremni vročini in vlagi, ne morejo preživeti. [...] Po trenutnih trendih bi lahko vročinski valovi v prihodnjih desetletjih dosegli in preseгли te fiziološke in družbene meje.« Celoten članek je na voljo [TUKAJ](#).

Angelina Peter iz Južnega Sudana je morala zaradi hudih poplav na območju, kjer prebiva, pobegniti v begunsko taborišče. »Sem smo prišli zaradi poplave. Naše vasi so bile pod vodo. Sem smo prišli brez vsega. Vse naše premoženje je odnesla voda. To se je zgodilo že drugič v dveh letih.« Video o njeni zgodbi si lahko ogledate [TUKAJ](#).

Aliou Ba, senegalski višji politični svetovalec pri Greenpeaceu Afrika, pravi, da podnebne spremembe močno vplivajo na lokalno ribištvo. »Senegalski ribiči so, podobno kot njihovi kolegi v sosednjih državah, v dramatičnem položaju. [...] Erozijska obala in morskega dna, ki uničuje tudi infrastrukturo in domove amaterskih ribičev, je v Senegalu zelo močna in še dodatno prispeva k številnim težavam, ki ogrožajo mali ribolov.« Več o vplivu podnebnih sprememb in tujih ribiških čolnov na ribištvo v Senegalu si lahko preberete [TUKAJ](#).

PODNEBNE PROJEKCIJE

Močno povišanje temperature

Negotovi trendi padavin

Ekstremne poplave in suše

Dvig morske gladine

Afriška regija Sahel je bila uvrščena med najbolj ogrožena območja na svetu in se že sooča s številnimi škodljivimi posledicami podnebnih sprememb. Takšni škodljivi učinki omejujejo uživanje človekovih pravic, vključno s pravicami do zdravja, vode in sanitarne ureditve, hrane, ustreznega bivališča ter pravico do življenja. Več o človekovih pravicah, podnebnih spremembah in migracijah v Sahelu si lahko preberete [TUKAJ](#).

NAJPOMEMBNEJŠI VPLIVI PODNEBNIH SPREMEMB

Motnje v kmetijski in pašni
proizvodnji

Podhranjenost

Izpad pridelka

Vdori slane vode

Nesorazmerno večja
prizadetost ranljivih
podeželskih skupnosti,
zlasti žensk in zgodovinsko
izključenih skupin

- ▶ Napovedi se razlikujejo glede na uporabljene modele, a na splošno velja, da bodo temperature do leta 2050 naraščale **1,5-krat hitreje od svetovnega povprečja**.
- ▶ Trendi padavin so negotovi in se med različnimi deli Sahela razlikujejo, projekcije pa kažejo, da se bo **skupna letna količina padavin do leta 2080 povečala za do 16 mm**. Suha in mokra obdobja bodo v prihodnje verjetno postala bolj ekstremna.
- ▶ Morska gladina naj bi se do leta 2080 na atlantski obali dvignila za 38 cm, v Gvinejskem zalivu pa za 40 cm. To bo ogrozilo obalne skupnosti in lahko povzroči vdor slane vode v obalne vodne poti in rezervoarje podtalnice.
- ▶ **Umrljivost zaradi vročine** se bo do leta 2080 po ocenah povečala za 400 odstotkov.
- ▶ Podnebne spremembe bodo vplivale na pridelek. Zmanjšali naj bi se pridelki koruze, prosa in sirka.

PODNEBNE SPREMEMBE IN PRISILNE MIGRACIJE V SAHELU

Podnebne spremembe tako neposredno kot posredno vplivajo na povečevanje migracij v Sahelu.

- ▶ Niger in Mavretanija sta na primer med državami Sahela z največjim deležem prebivalstva, ki so ga med letoma 2000 in 2019 prizadele naravne nesreče.
- ▶ Zaradi podnebnih sprememb lahko pride do splošne negotovosti preskrbe s hrano in obsežnega preseljevanja ljudi v tej regiji. Po pesimističnem scenariju bi se zaradi podnebnih sprememb morale znotraj podsaharske Afrike preseliti več kot 85 milijonov ljudi.

Poleg neposrednih posledic podnebnih sprememb, kot so ekstremni vremenski pojavi, spremembe podnebja in vremena vplivajo tudi na medosebne odnose in odnose med skupnostmi.

- ▶ Pomemben delež migracij znotraj, v in iz nigerijske zvezne države Benue – kjer skupnosti doživljajo posledice podnebnih sprememb – je povezan z oboroženimi konflikti. Pri tem gre večinoma za konflikte med kmeti in pastirji, ki so posledica pomanjkanja zemeljskih virov. Vzrok za to so podnebne spremembe, a konflikte še dodatno zaostrujejo etnične ali verske razlike, skrajna revščina ter pomanjkanje ekonomskih in socialnih pravic. Konflikti med pastirji Fulani in kmeti Hausa v severozahodnih zveznih državah Nigerije so leta 2019 spodbudili gibanje približno 178.000 ljudi.

Temeljni vzroki za trpljenje milijonov ljudi v Maliju in na širšem območju Sahela so v smrtonosni kombinaciji konfliktov in podnebne krize. Celotne skupnosti se spopadajo s širjenjem puščav in nepredvidljivim vremenom na eni ter nasiljem na drugi strani, zaradi česar so prisiljene zapuščati svoje domove, živino in sredstva za preživljanje. Več o kombinaciji vplivov podnebnih sprememb in konfliktov na Sahel si lahko preberete [TUKAJ](#).